

Рис. 4. Кількість дослідників в галузі НДДКР та витрати на НДДКР (% ВВП) в Україні та США за 1997-2018 роки (складено автором на основі даних World Bank [3])

Отже, США можна охарактеризувати як країну з високим рівнем розвитку нової економіки. У ній розвинуті на високому рівні всі фактори нової економіки – знання, технології та інформація. Для подальшого розвитку нової економіки США потрібні підтримка та оптимізація існуючого стану, стимулювання подальшого розвитку високотехнологічних галузей та підприємств, сприяння розвитку регіональної та інформаційної інфраструктури. Україна ж має низькі показники за складовими нової економіки, але має можливість покращити їх. До можливих напрямків розвитку нової економіки можна віднести: мобілізацію внутрішніх резервів країни та розробку заходів для залучення зовнішніх інвестицій, стимулювання інноваційної активності, розвиток інноваційного та інформаційного середовища, сприяння взаємодії між учасниками ринків знань, технологій та інформації, кооперацію науки та бізнесу, розвиток людського капіталу.

Список літератури

1. Чирак, І. М. Нова економіка: навч. посіб. / І. М. Чирак, відп. за вип. В. В. Козюк. - Тернопіль: ТНЕУ, 2016. - 236 с.
2. Robert D. Atkinson. The 2020 State New Economy Index [Електронний ресурс] / Robert D. Atkinson, Caleb Foote // Information Technology & Innovation Foundation. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://itif.org/publications/2020/10/19/2020-state-new-economy-index>.
3. Офіційний сайт The World Bank Data. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/>.

Іванова Н.Ю.

Національний університет «Кієво-Могилянська академія»,
к.е.н., доц., доцент кафедри економіки

ЕКОСИСТЕМА СТАРТАПІВ

Дослідження, які були проведені українськими науковцями, показали, що в Україні наявні основні ознаки креативної економіки. До цих ознак відносяться креативні індустрії, креативний клас та підприємці – стартапери.

Досвід багатьох країн доводить, що ключовим фактором розвитку креативної економіки є креативний людський капітал, який включає в себе підприємців – інноваторів, які для впровадження своїх ідей засновують стартапи.

Докорінною відмінністю стартапів від інших видів бізнесу є те, що стартап – це бізнес – структура, яка заснована на революційних інноваціях, призначенням якої є вирішення конкретної проблеми шляхом представлення нового продукту чи послуги в умовах крайньої невизначеності. А це означає, що стартап – це тимчасова форма організації, яка призначена для пошуку бізнес – моделі, що відтворюється і масштабується. Враховуючи інноваційну сутність стартапів та їх вплив на креативну економіку, можна стверджувати, що стартапи є стратегічно важливою складовою розвитку креативної економіки.

Як показали дослідження, Україна поступово піднімається у рейтингу країн з розвинутою культурою стартап - проектів. Щороку з'являються 300 - 500 нових стартапів, а сумарна кількість стартапів на ринку варіюється близько 900 [1].

За даними сервісу «Startup Ranking», у 2020 році Україна посідала 39 місце серед 194 країн та мала 297 стартапів світового масштабу. Це досить непоганий показник, адже для порівняння

у 2016 році наша держава посідала 83 місце. Першість займають США (65634 стартапів), Індія (8189 стартапів) та Велика Британія (5357 стартапів). [2].

Однак, не зважаючи на значну популярність стартапів, слід зазначити, що велика частина стартапів припиняють свою діяльність на тих чи інших стадіях свого функціонування. Зокрема, платформа Startup Genome фіксує, що протягом трьох років 92% стартапів припиняють свою діяльність [3].

Слід зазначити, що одним зі стратегічно важливих факторів, який сприяє успішному розвитку стартапів, є екосистема.

Згідно Startup Commons, екосистема стартапів формується з людей, стартапів на їх різних етапах і різних типів організацій в (фізичному та / або віртуальному) місці, взаємодіючих як система для створення нових стартап-компаній. Політика щодо розвитку інноваційної екосистеми заснована на розумінні того, що основними джерелами продуктивності інноваційної екосистеми є якість інститутів (регулювання і базові умови для інновацій), якість учасників (компетенція і навички) та якість зв'язків (створення мереж і розвиток відповідних організаційних форм). [4].

Українська стартап - екосистема має непоганий потенціал для розвитку. Оцінка позитиву українських реалій дозволяє виділити декілька плюсів: армія стартаперів (переважно ІТ - спеціалісти); низький рівень життя; низький рівень заробітної плати; низьке оподаткування та гнучкість у скороченні штату; сильна ІТ-школа.

В той же час, варто зазначити, що маючи достатньо потужний потенціал для розвитку стартапів Український уряд ще не приділяє належної уваги щодо розвитку екосистеми для успішного створення і функціонування вітчизняних стартапів.

Лише останні декілька років Україна почала підтримувати інноваційну продукцію на державному рівні. 10 липня 2019 року КМУ затвердив Стратегію розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. [5].

Так само, як і у розвинутих країнах, Україна робить перші кроки в інвестування у стартапи. Так, у 2018 році був створений Фонд підтримки винаходів Мінекономрозвитку. Проект повинен створити стимул підприємствам створювати винаходи для науково-технічної та інноваційної діяльності. Розмір фонду 100 млн. гривень (максимальна сума підтримки одного проекту \$98 тис.). [6].

З 2019 року Україна почала співпрацю з Європейською радою інновацій (EIC). Це пробний проект ЄС для розвитку інновацій і технологій. Він створений для підтримки інноваторів, підприємців, невеликих компаній та вчених з яскравими ідеями та бажанням вийти на міжнародний рівень. Бюджет становить понад 2 млрд євро на 2019-2020 р.р. [6].

У 2019 році в Україні почав діяти Український фонд стартапів. На 2020 рік Кабінет Міністрів України виділив майже півмільярда гривень на розвиток стартапів. [7].

Серед усіх інноваційних центрів, що впроваджені в Україні, також існує невелика кількість стартап - шкіл, інкубаційних програм для новостворених підприємств, що спрямовані на розвиток цієї сфери.

Дослідження показали, що для успішної реалізації потенціалу стартапів їх підтримка має стати системним і комплексним процесом, реалізація якого включає збільшення інвестування з боку держави; розвиток підприємницької культури; посилення режиму інтелектуальної власності; розробку державними органами законопроектів, які сприятимуть розвитку

інноваційного підприємництва; посилення інформаційних можливостей участі українських новаторів в міжнародних програмах.

Список літератури

1. Жалдак Г.П. Проблеми та перспективи розвитку стартапів в Україні. [Електронний ресурс] /Г. П. Жалдак//Інфраструктура ринку: електронний науково-практичний журнал. – Електронні дані. - [Одеса: причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. 2019.-вип. 32]. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/18.pdf 62
2. EU4Digital [Електронний ресурс]: [Веб - сайт]. URL: <https://eufordigital.eu/>
3. Why startups fail? A data analysis be autopsy [Електронний ресурс]. URL: <https://www.getautopsy.com/research/top-startup-failure-reasons>
4. Інноваційні екосистеми для стартапів: ключові складові успіху. [Електронний ресурс]. URL:<https://eufordigital.eu/uk/innovation-ecosystems-for-start-ups-highlighting-the-key-ingredients-for-success/>
5. Ірина Підоричева, Вячеслав Ляшенко. Стартапи в Україні: як здолати "долину смерті" [Електронний ресурс]. URL:https://dt.ua/macrolevel/startapi-v-ukrayini-yak-zdolati-dolinu-smerti-326705_.html
6. Міністерство освіти і науки України. [Електронний ресурс]: [Веб - сайт]. URL:<https://mon.gov.ua/ua/news/2-mlrd-yevro-na-rozvitok-innovacij-ta-startapiv-ukrayina-doluchilasya-do-pilotu-yes-v-yakomu-innovatori-ta-doslidniki-mozhut-otrimati-grant-dlya-prorivnih-idej>
7. Анастасія Дячкіна. Кабмін виділив майже півмільярда гривено на розвиток стартапів [Електронний ресурс]. URL:<http://fakty.com.ua/ua/ukraine/20191202-kabmin-vydilyv-majzhe-pivmilyarda-gryven-na-rozvytok-startapiv/>

Калініченко Д.І.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
МП-2, «Економіка»

ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА ЯК ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ

У дослідженні проаналізовано сучасні тренди у галузі поведінкової економіки, приципову відмінність її від неокласичної теорії а також розглянуто практичне використання метоології у контексті державного боргу. Зокрема дослідження використовує теорію поведінкових фінансів а також модель Талера, яка дає розуміння впливу інформації на реальні ціни на фінансовому ринку. Окрім того, робота також приділяє увагу таким аномаліям в економічній поведінці, як теорія володіння а також моделі гіперболічного дисконтування.

Фундаментальні дослідження у поведінковій економіці розпочалися наприкінці минулого сторіччя. Відносний баланс сил на мапі загальноприйнятої економічної теорії порушили, як вважається, троє вчених. Серед них були Даніел Канеман, Амос Тверські та Річард Талер. Заслуговує увагу той факт, що перші двоє були дослідниками в галузі психології. Зваживши всі виклики та усвідомлюючи, що сучасні наукові течії та теорії будуються на мультидисциплінарних дослідженнях науковці об'єднали власний досвід для створення нової концепції- поведінкової економіки.